olid väed Pavlovskis ja Tsarskoje Selos, kuid ei suutnud kaugemale tungida ja hakkasid varssi tagasi valguma, jõudes novembri keskel tagasi Jamburi ümbruskonda. Operatsiooni ebaõnnestumise põhjuseks oli osalt vägede halb ettevalmistus, osalt J.-i ebakohasus nii organisaatorina kui ka politikuna. 23. I 1920 antud päevakäsus kuulutas J. oma operatsiooni lõpetatuks ja sõitis Stokholmi kaudu Prantsusmaale, asudes selle järel vaikselt Pariisis.

Ajalehtedest saadud teated; J. Soots, Eesti Vabadussõda 1918—1920 (1925); O Ribbing, Utvecklingen av det militär-politiska läget i Ryssland (Svensk Tidskrift 1919); А. П. Родзянко, Воспоминанія о Сѣверо-Западной арміи (1920). *T.*

JUNG, Jaan, Eesti ärkamisaja tegelane ja muinasaja-uurija, sünd. 6 XI 1835 Pilistvere klk Tammeküla õpetaja pojana. Lugema õppis J. piibli ja kalendrisabade najal. Rohkem haridust ei saanud ta omandada vanemate kehvuse pärast ja klk.-kooli puudumisel Pilistveres. Alles leeriskäimise järel 1854. a. astus J. uuesti-asutatud klk.-kooli, kus käis 3 talve, õppides ise kõrvalt saksa keelt, nii et võis 1856. a. teha valla-koolmeistri eksami. 1857. a. läks J. Abja vallakooli õpetajaks, kuhu ta jäi peaaegu elu lõpuni Siin õppis J. suure usinusega edasi, lugedes saksakeelseid usulisi, loodusloolisi, ajaloolisi, pedagoogilisi ja muid raamatuid, niipalju kui neid kustki kätte sai; hiljemini õppis ta veel vene keele ja omandas teadmisi ka soome, ladina ja prantsuse keeles. 1869. a. tegi selle järel klk.-koolmeistri eksami, jäi aga endisele kohale edasi. Koolitöö ja edasiõppimise kõrval võttis J. elavalt osa seltskonna tööst. Ta oli liikmeks mitmes seltsis: Viljandi Eesti Põllumeeste Seltsis üheks asutajaks, mõnel a. ka selle abi-esimeheks. E. Kirjam. S.-is, Põltsamaa E. Põllumeeste Seltsis, Karksi karskusseltsis »Iivakivis«, Halliste Põllumeeste Seltsi asutajaks liikmeks ning 1898. a.-ni kirjatoimetajakski. Peaaegu kõigile oma-aja eesti ajalehtedele tegi ta kaastööd. Ärkamisaja tegelaste hulgas kuulus ta tagasihoidlikkude hulka ja sai seepärast nii mõnigi kord vastaspoolelt kuulda kibedusi. Kuid võimukandjategi poolt kahtlustati teda nagu peaaegu kõiki eesti mehi tol ajal. Ka salakaebuste all sai J. kannatada. Esimest korda kaevati ta peale 1894. a. mõne lause pärast ühes »Iivakivis« peetud kõnes, kuid J.-il läks korda enda süütust tõendada. Teist korda kaevati ta peale kaks a. hiljemini allkirjade kogumise pärast ühele balti aadlile saadetavale tänukirjale rahvahariduse edendamise eest, milles vene valitsuse samme ses asjas halba valgusse seati. Olgugi süütu, ei saanud J. seda ajapuudusel õigel ajal tõendada ja tagandati oma kohalt. Ta jäi esialgu edasi Halliste kiriku orelimängijaks, kuna aga see amet üksi ei toitnud, siis asus ta 1899. a. elama enda sünnikihelkonda, Pilistverre ostetud tallu. Neil viimaseil aa., millal õpetajaametist tagandamise aegu ja järgi oli küll palju meelehärmi ja aineliseltki suuri raskusi, viiski ta läbi kinnismuististe inventeerimise peaaegu üle kogu eestlaste ala. J. oli nimelt juba vara hakanud tundma huvi oma kodumaa muinasaja vastu. Selleks oli ta saanud äratust m. s. Õp. E. S.-i ikka enam hoogu võtvalt muinasaja-uurimiselt ja siis iseäranis isiklikest kokkupuutumisist krahv C. Sieversiga (vt.) ja veel enam 1880. a. Eestis reisivate soome uurijate J. R. Aspelini (vt.) ning Hj. Appelgreniga. Viimastega jäi ta hiljeminigi ühendusse, saades neilt nõu ja abi oma tööks ning iseäranis ka kirjandust, mille ostmiseks tal puudus raha. Ta hakkas koguma teateid muinasmälestus-märkidest, esiti lähemas ümbruses, ja saatis neid Tartu Õp. E. S.-*ile*. Viimane, samuti ka Soome Muinasaja-uurimise Selts valisid ta oma kirjavahetajaks liikmeks (1879. ja 1885. a.). Teadetekogumise töö laienes aegamööda ja J. kaevas ka mõndi kalmeid ning linnamägesid. Kuna J.-il raha oma töödeks polnud, ei saanud ta abilisi palgata, vaid pidi teadetekogumise kui ka kaevamised toimetama üksinda, sõites hobusega maal ringi. 1896. a. Riias peetud X ülevenemaalise arheoloogiakongressi eel oli küll Õp. E. S. avaldanud soovi, et ta registreeriks Viljandi- ja Pärnumaa muistised; sama oli soovinud Eestimaa kubermangu kohta Moskva keiserlik arheoloogiaselts, kuid mingit abi ega toetust ta neilt ei saanud. Siin tuli talle aga appi rahva armastus oma mineviku vastu. J. oli Hurti eeskujul ajalehtedes hakanud avaldama üleskutseid, et talle saadetaks teateid muinasjäänuste, nagu kalmete, ohvripaikade, linnamägede kohta. Ja neid saadeti talle rohkesti üle kogu maa, isegi Venemaalt sinna läinud eestlased saatsid teateid oma kodukohtadest. Nii sai J. rohke muinasteadusliku ainestiku kokku, mida ta ise võimalust mööda kohtadel kontrollis ja siis trükis tahtis avaldada. Et ta kirjastaja puudusel pidi ise trükikulud kandma, suutis ta suure vaevaga 1898. a. välja anda osa oma tööviljast, nimelt teated Pärnu- ja Viljandimaa muististest raamatus »Muinasaja teadus Eestlaste maalt« II. Sama raamatu I osa, milles ta oli püüdnud anda üldise kokkuvõtte muinasajast, sai väliste takistuste pärast ilmuda alles järgmisel, 1899., a. — seegi J.-i enda kirjastusel. Nende raamatutega seotud suurte väljaminekute pärast läks ta aineline seisukord väga kitsikuks, nii et ta

Eesti biograafiline leksikon, 1926-1929, lk. 179